
Falešné tituly nový zákon nevyřeší

Falešné tituly nový zákon nevyřeší

LIDOVÉ NOVINY

Lidové noviny, 19.4.2011, rubrika: Titulní strana, strana: 1, autor: JANA SOTONOVÁ

Plány ministerstva se nelíbí akademikům. Soukromé školy porostou dál

PRAHA Aféry vlivných politiků, kteří získali vysokoškolský titul za nestandardních podmínek, se mohou v budoucnu opakovat.

Návrh nového zákona o vysokých školách, který nyní připravuje ministerstvo školství, se nesnaží podobným malérům zabránit. Získání titulu by naopak mohlo být snazší než dosud.

Ministerstvo školství připravuje návrh nového zákona v době, kdy odborníci varují před devalvací vysokoškolských titulů. Za poslední roky roste počet případů, kdy kontroly akreditační komise odhalí u škol nekvalitní studium. „Návrh nového zákona ovšem tuto problematiku vůbec nereflektuje. Neřeší případná nebezpečí, která ohrožují pověst českého vysokého školství. A to ani soukromého, ani veřejného. Naopak se mi zdá, že se to může i zvolnit,“ říká rektor Akademie múzických umění Ivo Mathé. Problémy se často objevují hlavně na soukromých vysokých školách, které zažívají obrovský rozmach. Na 44 privátních školách (v roce 2008 jich bylo v Česku jen osm) studuje podle nejnovějších údajů statistického úřadu téměř třicetinásobně víc lidí než před deseti lety – celkem přes 57 tisíc studentů.

Nové obory vyhledávají například úředníci či policisté, kteří si musí doplňovat kvalifikaci. Mezi studenty ale patří i vlivní politici, kteří často získávají titul za nestandardní dobu či neodpovídající závěrečnou práci. Některé školy jsou i přímo napojené na politické strany.

„Nezdá se mi zatím, že by tady měl někdo velkou ochotu sáhnout na ty soukromé školy,“ říká děkan Fakulty informatiky Masarykovy univerzity Brno Jiří Zlatuška.

S kritikou návrhu zákona souhlasí řada dalších akademiků. Některé záměry se nelíbí ani Radě vysokých škol či Univerzitě Karlově.

Mezi kritizované záměry například patří zavedení pouze dvouletého diplomového studia nebo možnost získání rigorózní zkoušky, takzvaného malého doktorátu, i bez magisterského titulu.

„Malé doktoráty jsou typický produkt ‚titulomanie‘, která tady je. Na západ od nás tyto tituly nejsou, proto bych je zrušil. A jen ze stavovských důvodů bych je nechal třeba u právníků a lékařů, kteří by je ale získávali už při ukončení magisterského studia,“ navrhuje děkan Zlatuška. Obávaným záměrem je i zrušení Akreditační komise, místo které by měla vzniknout Agentura pro hodnocení kvality vysokých škol.

Bitva o nezávislost Zásadní výtky mají akademici, univerzity nebo Rada vysokých škol i k dalším částem návrhu nového zákona, který má změnit strukturu vysokých škol a jejich orgánů. Především se obávají, že školy přijdou o velkou část autonomie a budou více omezované.

„Záměr navrhuje značné navýšení kompetencí správních rad vysokých škol. Tento trend dlouhodobě kritizujeme a vnímáme ho jako problematický. Může docházet k poměrně velkým zásahům do kompetence škol, ať už ze strany státu, nebo soukromého sektoru,“ řekl předseda Studentské komory Rady vysokých škol. Zástupci studentů i někteří akademici také odmítají, aby se snižoval počet studentských zástupců v akademických senátech. „V okamžiku, kdy rezignujeme na to respektovat potenciál mladých lidí, kvůli kterým školy vůbec jsou, tak mi připadá, že bychom ty školy mohli rovnou zavřít,“ myslí si Zlatuška.

Rychlostudium už ne?

Záměr zákona je ovšem nyní teprve v připomínkovém řízení. A ministerstvo školství tvrdí, že názory univerzit a jejich vedení rozhodně neodmítá. Na konci minulého týdne proto uspořádalo v Brně pracovní setkání.

„Debata s vysokými školami bude probíhat do podzimu a ten návrh se bude nějak nepochybně vyvíjet,“ říká ředitel Odboru vysokých škol ministerstva Jiří Nantl.

Námitky, že současný návrh omezí autonomii škol nebo bude ještě více podporovat „rychlostudium“, ovšem odmítá. Stejně jako výtku univerzit, že se zákon připravuje ve spěchu. „Vnímání času v akademické obci je jiné než ve státní správě či politice. Dostali jsme úkol od vlády předložit ten zákon do konce roku a to je pro nás závazné,“ tvrdí Nantl.

Kdo měl také problémy s VŠ tituly

* Kvůli neoprávněnému používání zkratky JUDr. rezignoval už v roce 1996 ministr spravedlnosti Jan Kalvoda. Řada politiků – Řápková, Benda, Jančík, Gross – pak byla spojována s takzvaným turbostudiem na právech v Plzni. Nedávno svá studia museli vysvětlovat i primátor Brna Roman Onderka či místopředseda ČSSD Michal Hašek.

Obávaným záměrem ministerstva je také zrušení Akreditační komise